

FORSKNINGSRAPPORT FRÅN SVENSKA ARTPROJEKTET

Projektperiod: 2002-2004

Lars Lundqvist
Biologiska museet, Lunds Universitet

SPINDELDJUR:

Inventering, taxonomi och fylogeni hos Acari (kvalster)

Projektperioden kan indelas i två perioder, en första fas med intensivt insamlingsarbete och en fortsättningsfas med bearbetning av det insamlade materialet.

Under de första åren, 2002–2003, samlades sammanlagt 464 prover av markförna och epifyter på träd under 24 insamlingsresor, huvudsakligen i Skåne, men också i Blekinge, Halland, Småland, Öland och Gotland.

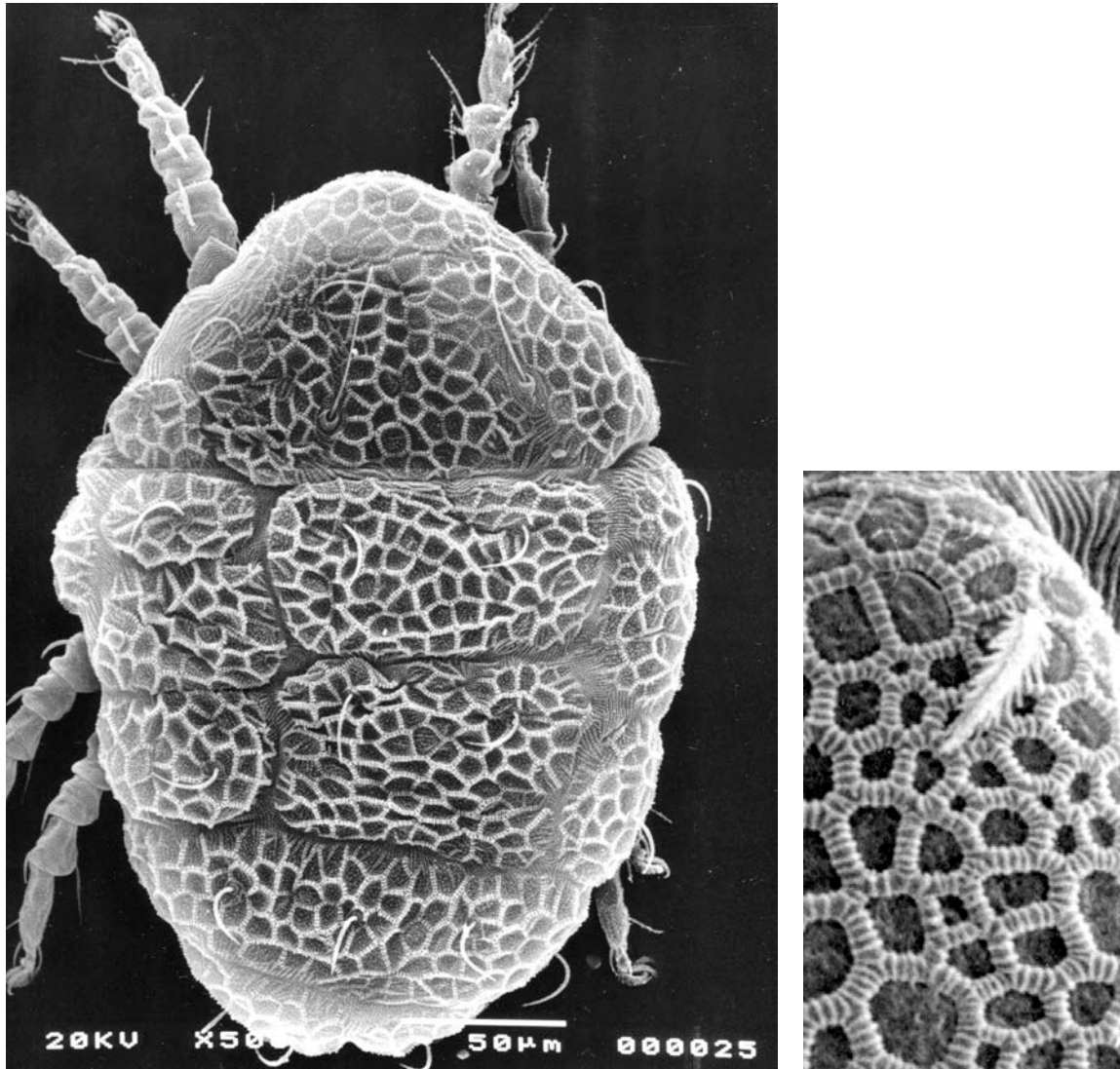
Proverna har sorterats, och djur av främst familjen Tydeidae i ordningen Prostigmata, samt uropodider bland Mesostigmata och oribatider har plockats ut. Kvarvarande djur i proverna har sparats och kommer att sorteras snarast, främst med hänsyn till övriga mesostigmater.

Av familjen Tydeidae har vi till dags dato rapporterat 51 arter från Sverige av vilka 24 är beskrivna som nya för vetenskapen. Dessa är inordnade i tretton släkten varav två har upprättats av oss. Bland materialet finns ytterligare drygt femton arter att beskrivas som nya för vetenskapen i manuskriptform.

Bland oribatiderna, som vi från början betraktade som en välkänd grupp i Sverige, visade det sig att av de 115 arterna från Kullaberg var 27 nya för landet. Bland dessa fanns representanter för tre för Sverige nya släkten. Dessa kommer att redovisas i ett arbete där manuskriptet är under utarbetande.

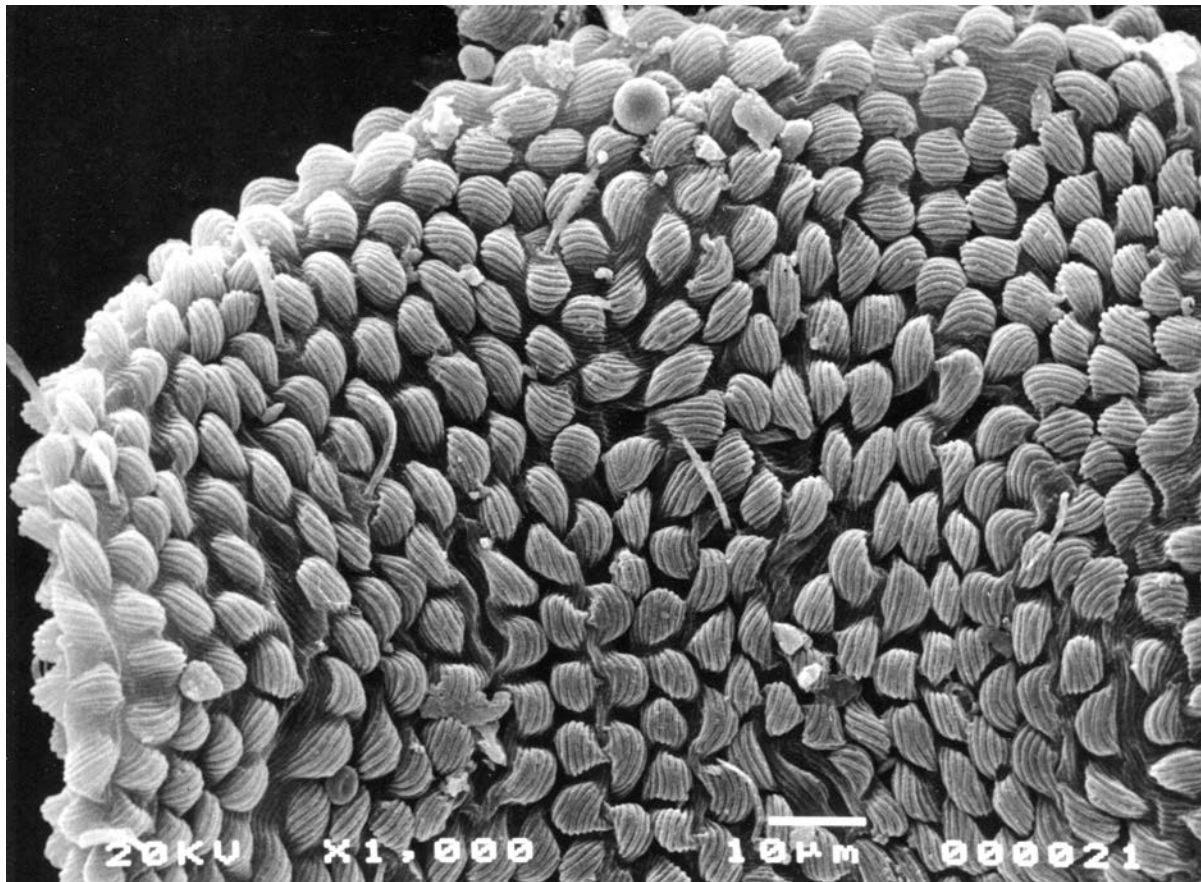
Uropodiderna är för närvarande under bearbetning i Poznan, Polen. Det insamlade materialet, tillsammans med tidigare insamlingar, kommer att ligga till grund för den Sverigelista av mesostigmater som är under utarbetande. Det finns ingen tidigare sammanställning, men jag uppskattar att listan kommer att omfatta ca 350 arter. För närvarande innehåller filen 247 arter fördelade på 30 familjer. En nyckel till familjenivån föreligger som manuskript.

Vi håller nu på att bygga upp en databas med uppgifter om svenska kvalster. För närvarande innehåller den uppgifter om 1420 insamlingar. Antalet arter är 75 prostigmater, 52 oribatider, 12 ixodider och 247 mesostigmater.

Neopolyrria kristinae, Momen & Lundqvist 1996, SEM-fotografi, detaljbild till höger.

Trots att de här prostigmata kvalstren av familjen Tydeidae är så små (djuret är mindre än 0,3 mm) har de en fantastisk utsirad ryggbeklädnad. Arten var nummer två i släktet när den beskrevs, sedan dess har det tillkommit ytterligare tre arter. Arterna i släktet lever på växter, antingen i bladverket eller på rötterna, på sandiga områden och är rapporterade förutom från Sverige från Östeuropa och Grekland samt Egypten. Denna utbredning speglar var i världen det finns specialister på gruppen snarare än deras faktiska utbredning.

Tydeus maculatus (Momen & Lundqvist, 1996), SEM-fotografi, detalj av ryggen.

En annan Tydeidae med en mycket märklig ryggbeklädnad. Denna art är funnen bland ruttnande trä inuti en ihålig pil, mitt i Skåne, hittills den enda lokalen för arten. Det är oklart vad kvalster i familjen Tydeidae lever av, men man finner dem ofta på mossa eller lavar och de är väl företrädda i mikrohabitat på trädstammar.

Rapport granskad och godkänd: 2016-04-19.